

si pracně vybavovala cizí slova, která dnes četla v čekárně. Některé německé dívky je měly vytištěné na páisce na rukávu.

Jeník svraštěl obočí. Tentokrát se mračil doopravdy, nežertoval. Na někoho se hněval, poznala to ~~po~~ hlase: "To znamená, že se nenarodí nadčlověk, ale dítě, kterému neumějí připravit kelíbkou ..." "Eh, zprznili

by celý svět, kdyby mohli!", zamumlala sel ven nadýchat se vzduchu. Jeník ~~zachytily jsem vás~~ ~~ovšem~~ ~~nasilnici~~ ~~načistu~~ protivil ~~se~~ každý fanatismus. ~~Požději~~ ~~německými~~ ~~mňanice~~ nacistickými věznicemi jako politický vězen. Konec druhé světové války přetrpěl v Buchenwaldu. Přesto nerezděloval lidi na zlé Němce a hodné Čechy. S hůmorným nadhledem bral i sám sebe. Na první maškarní ples po válce šel v dobré padnoucích satech, v křídově bílé košili s tmavou "pintou". Na klavě mu nakřivo seděla karikatura cylindru. Malý, jakoby ~~český~~, černý cylindřík, připevněný gumičkou pod bradu. V koutku úst pobavený úsměv. ~~"O' MÔJ STRÝČEK BYL NEJKRÁSNĚJŠÍ V SVĚTĚ MUŽ..."~~

V květnu roku 1948 přešel tajně hranice do Německa. Potřeboval pracovat svobodně, nesnesl omezující režim. Založil tam rodinu a už se nikdy nevrátil. Zemřel v září 1967.

Tlak budí protitlak. V dětství cítila Liduška z plného srdce odpor k Němcům. Bala se německého důstojníka na koni. Měl profil vycpaného krahujce ze školní vitrinky. Zlé, nelitostné oko. Trásla se na dverku, když v roce 1942 gestapáci převraceli vevnitř nahnupku chalupu. Děsila

se Jeníkova zkrvaveného roztrhaného prádla, které maminka přivezla z klatovského Gestapa a včas ~~neuklidila~~. Důvodů bylo moc. Požději stále cítila nedůvěru. Ještě později pechopila, že fašismem může být postižen člověk bez rozdílu národnosti. A za několik desítek let? Kdo by si pomyslil! Z malé vlastenky, naježené proti Němcům, se stala nejzamilovanější babička napůl německé vnučky. Blondatého kudrnáčka s vnímavýma modrýma očima. OTCE SVÝCH VNOCŮ NEPRÍJIMA DO SVÉHO SRDCE PODLE JEJICH NÁRODNOSTI. MÁ JINÁ MĚŘÍTKA A CITLIVÁ TYKADLA. UZNAVÁ TOHO, KTERÝ SPOLEHLIVĚ PROSPÍVÁ SVÝM DĚTEM A NEUBLÍŽUJE CIZÍM. ALE DOOPRAVDY RÁDA MÁ TAKOVÉHO TATÍČKA, KTERÉMU SE MŮZE VĚŘIT. PROKAZUJE LÁSKU SVÝM DĚTEM, PRO CIZÍ MÁ POCHOPENÍ A OCHOTU POTEŠIT JE.

(hubatá poznámká autorky: a to je spolehlivě DĚDEČEK, báličký muž. - nemíručeno k hře)

početka, nazádečná křížka, pro odchodek do knihy, přichoda na knihu, novobrat.